

Tekijänoikeus kaipaa täysremonttia

4.4.2009 13:28 — Jussi Tuormaa

Tekijänoikeus vaatii täysremonttia saksalaisasiantuntijan mukaan.

- Nykyinen malli on etääntynyt yhä kauemmas todellisuudesta, arvioi Till Kreutzer, hampurilainen oikeustieteilijä heise onlinelle.

Nykyiset tekijänoikeudet ovat jääneet ajastaan jälkeen, ne ovat **Till Kreutzerin** mukaan tietoyhteiskunnan anakronismi. Saksan lakiuudistukset ja EU-säädökset eivät ole parantaneet asiaintilaa, vaan pikemminkin pahentaneet sitä.

Keskeisenä ongelmana on se, että tekijöiden ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeudet on suojattu kattavasti ja erioikeudella, kun taas yleiseen etuun perustuvat käyttöoikeudet on taattu vain poikkeuksina. Käyttö- ja suojaoikeudet tulisi kuitenkin käsitellä **Kreutzerin** mukaan samalla tasolla.

On myös alueita, joissa yleinen etu painaa kaikkein eniten. Nämä tapaukset tulisi **Kreutzerin** mukaan vapauttaa tekijänoikeuslain soveltamisesta. Niitä olisivat erityisesti yksityiset kopiot- arkistokappaleet

Lisäksi hän ottaa esimerkiksi yleiset kirjastot. Niiden tapauksessa pitäisi tekijänoikeudellisten teosten käyttöä sallia ilman oikeudenomistajien lupaa, mutta kohtuullista korvausta vastaan.

Tekijänoikeuden voisi Till Kreutzerin mukaan jakaa kahteen osaa, niin että sinä voitaisiin ottaa tarkemmin huomioon varsinaisten tekijöiden ja oikeuksien haltijoiden välinen ero. Samalla voitaisiin erottaa myös ideaaliset ja materiaaliset teosvaateet.

Tekijänsuojaoikeus olisi tarkoitettu ottamaan huomioon vain teoksen luojan ja oikean tekijän edun. Teossuojaoikeus taas olisi tarkoitettu takaamaan sisältöjen hyödyntämisen taloudelliset vaateet.

Till Kreutzer vaatii, että teossuojaoikeuden laajuutta ja kestoja olisi sovellettava niin, että siinä otetaan huomioon myös yleinen etu. Sen mukaisia kriteereitä olisivat mm. kilpailun toimivuus, innovaation kannustaminen ja yleiset hyvinvoinnin näkökulmat.

Tässä yhteydessä hän ottaa kantaa myös suunnitelmiin pidentää äänitteiden suoja-aikaa 50 vuodesta 95 vuoteen. Edellisten kriteerien perusteella pidentämiseen hänen mukaansa ei ole mitään perusteita.

Hampurin yliopistossa ja ifrOSS-instituutissa toimiva **Till Kreutzer** käsitteli näitä kysymyksiä vastikään saksalaisbloggaajien Re:publica-tapaamisessa Berliinissä. Hän on myös kirjoittanut aiheesta käsittelevän väitöskirjan, jota esitellään lähemmin mm. tekijänoikeuskysymyksiin erikoistuneella [iRights-portaalilla](#).

<http://www.digitoday.fi/yhteiskunta/2009/04/04/tekijanoikeus-kaipaa-taysremonttia/20098889/66>